

де Q_m і $Q_{\text{п}}$ – відповідно, витрата молока і повітря, м³/с;
 ρ_m і $\rho_{\text{п}}$ – відповідно, густина молока і повітря, кг/ м³;
 d – діаметр молочного шланга, м;
 g – прискорення вільного падіння, м/с²;
 t – час видоювання порції молока, с;
 λ – коефіцієнт опру руху двохфазної суміші.

Теоретичні дослідження підтверджують, що при використанні попарного пульсатора при доїнні в верхній молокопровід втрати на транспортування однієї порції молока складають до 3 кПа, а кількість порцій в момент часу може складати до 7-8 шт., при цьому коливання вакуумметричного тиску при максимальній молоковіддачі можуть складати до 21 – 25 кПа, що негативно впливає на здоров'я тварини.

УДК 631.15:637.1

ТЕОРЕТИЧНА ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА

Болтянська Н.І., канд. техн. наук

Таврійський державний агротехнологічний університет

Розглянутий склад молока, ефективність сільськогосподарського виробництва, приведені види економічної ефективності у сільському господарстві, викладені теоретичні основи оцінки економічної ефективності виробництва молока..

Постановка проблеми. Найголовнішим завданням молочного господарства є забезпечення людини молоком і молочними продуктами. Тому виробництво молока – одна з найважливіших галузей сільського господарства. У багатьох країнах світу молоко складає значну частку в сільськогосподарському валовому продукті.

Аналіз останніх досліджень. У різній літературі поняттю економічної ефективності виробництва даються схожі визначення. Так, професор І.А. Мінаков визначає ефективність виробництва - як самим економічна ефективність визначається шляхом зіставлення отриманого

ефекту з використаними ресурсами або витратами. Професор Малишев вважає, що ефективність виробництва характеризується нормою прибутку, тобто відношенням прибутку до капіталу, авансованого на купівлю засобів виробництва і робочої сили. В.А. Добринін вважає, що економічна ефективність показує кінцевий корисний ефект від застосування засобів виробництва і живої праці, віддачу сукупних вкладень.

Основна частина. Специфічний зміст ефективності виробництва в кожній системі господарства визначається громадською формою виробництва, цільовою спрямованістю виробництва, своєрідністю властивій цій системі чинників і результатів виробництва. Вищим критерієм ефективності є повне задоволення громадських і особистих потреб при найбільш раціональному використанні наявних ресурсів. Підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва є однією з актуальних проблем, успішне рішення якої відкриває подальші можливості для прискорення темпів його розвитку і надійного постачання країни сільськогосподарською продукцією.

У сільському господарстві розрізняють наступні види економічної ефективності:

- народногосподарську;
- галузеву;
- окремих галузей сільського господарства;
- виробництва в різних формах господарювання;
- внутрішньогосподарських підрозділів: ланок, бригад і так далі;
- виробництва окремих видів продукції: зерна, овочів, молока і так далі;
- окремих господарських заходів: агротехнічних, зоотехнічних, ветеринарних, економічних, організаційних.

Специфічний зміст ефективності виробництва в кожній системі господарства визначається громадською формою виробництва, цільовою спрямованістю виробництва, своєрідністю властивій цій системі чинників і результатів виробництва.

Молоко має високу харчову і біологічну цінність. До його складу входять необхідні для організму людини і добре засвоєні харчові компоненти: молочний жир, білки, вуглеводи, молочний цукор і мінеральні речовини. До відмітних особливостей молока як сировини

відноситься те, що, будучи джерелом повноцінного білку, воно полікомпонентно по складу.

Вищим критерієм ефективності виробництва молока є повне задоволення громадських і особистих потреб при найбільш раціональному використанні наявних ресурсів. Підвищення ефективності виробництва молока є однією з актуальних проблем, успішне рішення якої відкриває подальші можливості для прискорення темпів його розвитку і надійного постачання країни молочною продукцією.

Економічна ефективність виробництва молока характеризується системою натуральних і вартісних показників. Підвищення продуктивності тварин відповідає головному завданню сільського господарства. Проте натуральні показники відбивають лише одну сторону досягнутої ефективності. Для виявлення економічного ефекту потрібне також знання сукупних витрат праці, які забезпечили отримання цієї продуктивності тварин.

Висновки. Усі види економічної ефективності нерозривно пов'язані між собою. Кінцевий економічний ефект в цілому по сільському господарству залежить від раціонального використання усіх ресурсів, систематичної боротьби за економію і ощадливість, зниження собівартості продукції і підвищення продуктивності праці.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Логінів В. Г. Тенденції розвитку і вдосконалення регулювання ринку молока / Молочна промисловість. – 2003. – № 1.
2. Резерви підвищення економічної ефективності скотарства / Ю.Н. Попів, А.А. Павлов / Економіка сільськогосподарських і переробних підприємств. – 2004. – № 10.

